

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA
EUROSYSTÉM

PREPIS VIDEÍ #ASKDRAGHI

Máme tu otázku o hospodárskom oživení v Európe, ktorá sa objavila na Facebooku.

Ismail z Talianska sa pýta: „Kedy sa Európa úplne zotaví z recesie?“

Nuž, Európa sa už z recesie zotavila. Išlo však o veľmi, veľmi vážnu recesiú, pravdepodobne – vlastne, celkom iste – o najväznejšiu recesiú od veľkej recesie v 30. rokoch minulého storočia.

O prácu prišli milióny ľudí a mladí ľudia mali s hľadaním práce obrovské problémy.

Už asi štyri a pol roka však ekonomika v Európe zaznamenáva nepretržitý rast. Zamestnanosť dosahuje rekordne vysoké hodnoty. Za posledného tri a pol roka bolo vytvorených sedem miliónov pracovných miest.

Tu by som sa však chcel pozastaviť. Za týmito číslami sa totiž skrývajú odlišné reality.

Ide predovšetkým o to, že treba zlepšiť kvalitu týchto pracovných miest. Je medzi nimi veľa dočasných miest, miest na čiastočný úväzok.

Takže áno, situácia je jednoznačne lepšia, ale v zlepšovaní musíme pokračovať.

V každom prípade platí, že toto všetko sa podarilo dosiahnuť hlavne vďaka našej menovej politike. Pretože úrokové sadzby sa dlhý čas udržiavali na nízkej úrovni a ľudia si mohli brať úvery, kupovať domy, investovať a vytvárať pracovné miesta.

Musíme teda pokračovať v práci a nezabúdať na hlavné problémy, ale situácia sa definitívne zlepšila.

Jan z Belgicka sa obáva nezamestnanosti. Napísal: „Predstavte si, že by v dôsledku umelej inteligencie a robotizácie nastala obrovská nezamestnanosť mladých ľudí. Ako by reagovala ECB?“

Obavy, že technický pokrok eliminuje pracovné miesta, sú tu podľa mňa už od začiatku priemyselnej revolúcie.

Doteraz sa však vždy potvrdilo, že zavedenie nových technológií v skutočnosti viac pracovných miest vytvorilo než eliminovalo.

A tým si môžeme byť pomerne istí.

Musia však byť splnené dve podmienky. Prvou je, že výhody vznikajúce v sektoroch, kde sa nové technológie zavádzajú, sa musia prenášať aj do iných častí hospodárstva, aby mohlo viac pracovných miest vznikáť aj inde.

Druhou podmienkou je, že ľudia, ktorí prídu o prácu v sektoroch ovplyvnených novou technológiou, si musia vedieť nájsť inú prácu v iných sektoroch hospodárstva.

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA
EUROSYSTÉM

Tieto zmeny pritom často nie sú jednoduché ani bezbolestné. Preto sa vyžaduje aj podpora štátu, pokiaľ ide o vzdelávanie a odbornú prípravu, aby si ľudia nové zručnosti mohli osvojiť.

Victoria, ktorá žije vo Francúzsku, sa pýta: „Ako môžeme využiť výhody technológie blockchain v prospech hospodárstva?“

Technológia blockchain je v skutočnosti pomerne sľubná. Niektoré procesy sú vďaka nej oveľa rýchlejšie než doteraz.

Napríklad úhrada faktúry v nej môže prebehnúť okamžite a automaticky hneď pri jej prijatí.

Táto nová a sľubná technológia teda pravdepodobne prispieje k fungovaniu hospodárstva a prinesie množstvo výhod.

Hoci jej venujeme veľkú pozornosť, na účely centrálného bankovníctva zatiaľ nie je bezpečná, preto ju ešte musíme skúmať podrobnejšie.

Vzhľadom na náročnosť tohto výskumu sme dokonca spojili sily s japonskou centrálnou bankou. V každom prípade dúfame, že táto technológia sa ukáže ako veľmi užitočná.

Z Talianska prichádza otázka o Bitcoine. Italo sa pýta: „Ak by ste boli mladým univerzitným študentom ako ja, nakúpili by ste si bitcoiny ako bezpečnú investíciu?“

Nuž, ja Italovi nemám čo radiť, ale ak mám byť úprimný, dobre by som si to rozmyslel.

Viete, to, čo je euro dnes, bude euro aj zajtra. Jeho hodnota je stabilná. Hodnota Bitcoinu prudko kolíše.

Predovšetkým preto by som Bitcoin nenazýval menou. Ale má to ešte jeden dôvod.

Za eurom stojí Európska centrálna banka. Za dolárom stojí Federálny rezervný systém. Za jednotlivými menami stoja centrálné banky alebo príslušné vlády. Za Bitcoinom nestojí nikto.

Mimochodom, mnohí z vás sa pýtali aj na to, či sa ECB chystá bitcoiny zakázať alebo ich regulovať.

Toto však nie je úlohou ECB.

Christiaan z Holandska nám poslal túto otázku: „Dokážu sa podľa vás EÚ a ECB v dostatočnom predstihu zreformovať tak, aby sa vedeli vyrovnáť s ďalšou veľkou hospodárskou krízou?“

Pri odpovedi na túto otázku nám pomôže vrátiť sa späť v čase a pozrieť sa na to, ako na tom tieto krajiny boli na začiatku krízy.

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA
EUROSYSTÉM

Do krízy totiž vstupovali oslabené v dôsledku štyroch hlavných problémov.

Prvým bolo, že mnohé ekonomiky v eurozóne neboli konkurencieschopné.

Druhým problémom bol vysoký dlh verejnej správy. Vlády tak nemali k dispozícii dostatočné kapacity, aby mohli na krízu reagovať navýšením rozpočtu. Na vysokej úrovni bol pritom aj rozpočtový deficit.

Vysoký bol aj súkromný dlh, dlh domácností a podnikov. Jednotlivci tak na náhly pokles príjmov nemohli reagovať tým, že by zvýšili svoju zadlženosť.

Finančný systém, bankový systém bol veľmi slabý a zraniteľný, a keďže menová únia nebola dokončená, nemohla sa s krízou účinne vyrovnávať.

Podľa mňa sa však medzitým vo všetkých týchto oblastiach podarilo dosiahnuť výrazný pokrok.

Mnohé ekonomiky sú dnes konkurencieschopnejšie, verejný dlh sa znížil, hoci treba urobiť omnoho viac.

Znížil sa aj súkromný dlh, v prípade podnikov i domácností, a finančný systém podlieha prísnejším pravidlám. V rámci menovej únie sme zriadili jednotný orgán bankového dohľadu.

Veci sa teda pohli dopredu, ale musíme naďalej pracovať na zvyšovaní konkurencieschopnosti, znižovaní dlhu a budovaní našej menovej únie, predovšetkým pokiaľ ide o prehĺbenie menovej integrácie.

Vlády pritom týmto smerom úspešne napredujú.